

Sy-li spěwał,
Pijnje džětať,
Stowja óe
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čeršwosť da.

Njech ty spěwał
Swěrnje džětať
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. P

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Budyschin

13. septembra 1925

Bauzen

Čiřičež a naklad Šmolerjež knižičiřičežernje a knižarnje šap. družst. s wobm. ruč. w Budyschinje.

Wukřadza kóžbu šobotu a placzi na měřaz 15 šlotych pjenježtow.

14. njedžela po šwjatej Trojizy.

Žnjowny džakny šwjedžen.

Bańče dele, čłowike džězi,
Čžešče Boha ponižnje!
Bratřja, šhwaleže po wšěm šwězi,
Šhto Bóh čžini nad nami!
Wšcho, jštož šny a wužiwamy,
To my s jeho hnady mamy.
Wón nam kub.a wudžěli,
S darami naš šwjěšeli.

A tajfemu ponižnemu džakowanju w pošnacžu Božeje hnady šu naš wobštejnosče tuteho léta wšebje pohnuwale. W Japanskej a Kaliforniskej šemjerženja, kotrež žyłe měřta a wjele tyřaz ludži šnicžichu, w Amerizy wšewny, pod kotrychž hownje- njom žyłe krajiny šapuščene ležachu, a wšchudže šylne njewjedra wot jutrow šent, k tomu w podkoptach wjedra, kotrež šta hórnikow morichu, to wšchitko dyrbi naš, kiž šny hnadnje pšchepuščženi, s hnutej džakownosču napjelnicž a nam Božu móž a hnadu tak abo podobnje pšched woczi štajicž, kaž mlody Elihu štaremuh Šiobej:

Bóh wobroczi nřócžele, hžžež čže, šo dokonjeju wšchitko, šchtož jim pšchikaže, na šemi, njech je še škřostanju abo k dobrennu jeho kraja, hžž čže jemu šmilnosč dacž namakacž. Tak wuczi pobožny Elihu, hladajo na nřócžele a wětry, wobdžiwajo Božu móž, a na to Šioba trošchtuje a napomina: Na to šedžbuj, Šiobe, štej a šrosun Bože džitwy!

Dopomň šo abo šěpje, čžitaj šebi přernej štawaj Šiobownych knihow, kaž je Šiob jemu štu powěščž po druhej dostal a šhu-

biwšchi wšcho, šchtož mějesche, prajil: „Šón. Anjes je šo dak, tón Anjes je šo wšak, njeno teho Anjesa budž šhwalene!“ Šotom tež šle ššewišchi k šwojej žonje, kotraž čžysche jeho k njewěrje šawješčž, rjekny: „Ššny my dobre dostali wot Boha, a njedyrbjeli šle hore wšacž?“

Tuž šawěšče my na žnjowny džakny šwjedženju tuteho žohnowaneho léta s wšěpšej džakownosču na Elihua pošlučhamy a šebi wot njeho prajicž damy: „Na to šedžbuj, Šiobe, štej a šrosun Bože džitwy!“ Dwoje w tym leži:

1. Na Bože džitwy šedžbowacž čžini naš pobožnych;
2. Bože džitwy šrosunicž čžini naš džakownych.

Wy lubi čžitarjo šče nimale wšchitzy na wšach, štejšče we wotariřim džělu, woidžiče wšchědnje Bože džitwy: škloncžko, mřoki, šněhi, deščeže, šwěrimu, wščženje na polach a w šahrodach, šelko, šo njeje móžno, to tu doščž njenowacž wšcho. Tu na 37. štawje knihow Šiobownych je Bože njewjedro rjenje wopiřane. Elihu wěri, šo je Bóh, kiž nřócžele wodži, šo bychu wšchitko dokonjale, kraj, hžžež my čžłowšzy ludžo pšchepušchamy, pak poškřostale, pak je šmilnosču wobdarile. Tuž dyrbimy pšchi kóždym njewje- đrje, kotrež pšchicžehnje, šo s bojosču na Boha dopomnicž, to řeka šo prajšecž ponižnje, hacž njedyrbjal škřostacž, hžž čžyřš po prawdosčžiči čžinitčž a niz po hnadže. W štarých pobožnych čžach bychu ludžo špěwarške abo modlerške wšali w čžaku nje- wjedra, njebychu wonkach na polach wostali, ale šo do šwojich domow podali, tež by řekalo: „Modlerja pšchepuščžiči, jěđžka šabima.“ Šotajřim tež jěščž by pod škřštantjom a hřimanjom šafšane bylo. To je dobre wšchnje bylo, tak s bojosču na Bože džitwy šedžbowacž a pobožny byčž pšched Bohom. Šchtož je

nětko 50 hač 60 lět stary, tón je najskerje maczeř měř, na kotrejež modlitwy pschi bžlnych njewjedrach njemóže sabycž.

W našim čařu chzedža ludžom nětu radu dacž, hdže bžhu psched bžstom šhorani byli, hdže najhóřšči strach hrořš. Na tajku radu wšchař tež njefedžbuja. Ale hdž by šhto tež wšchě sakonje, po kotrychž bžstki jědu, snak, mohł ęo tola jara mylicž!

Sdžž kšesčžžjan na Bože džitwy fedžbuje, to jeho čžni pobožneho, ęo ę pucža dže, hdžež Bože njefkónčžne mozy džekaja. Tak je bohobojoščž tež tu ęočžatk mudoščžze a najlěpšče wulchowanje. „Wšchittich čžłowjekow ma wón w ruzy samknenych“, tak rěka pola Elibua, hladaj Sir. 37, 7! A to mamy tak rořumicž, ęo Boža ruka pschi njewjedrach wšchěch ludži do jich domow samkne, kaž tež „džitwja šwěrina dže do ęwojich jamow a wostanje na ęwojim měščžze.“ (Sir. 37, 8.)

Bože džitwy ęrořumicž, to čžni naž džakownych. Njetrečchi to wořebje, hdžž psches Bože džitwy tajtele bohate žně mamy? Wny je tola njefšny lěpje šaklužili hač tamni, kotrymž je njewjedro džel abo wšchitko šapučžilo, haj šnicžilo! Tuž ęrořumje nje Božich džitwow najprjedy w ęojnacžu njefakluženeje dobroty leži.

Kedžbujmy pak tež na to, ęo w druhich krajach ęo tak rjenje nimaja kaž my w našchj ęerbščej Ružizy. Wěščžze, ęo maja we ęoknóžnej Sibiriščej tš dny se ęwojim škotom čžahnyčž hačž ę nowej paštwje, hdžež nicžo njeroščžze džžli pod ęněhom moch? ęrořumičch, šhto to rěka, ęo ęu kraje bjes desčžža wot meje hačž do septembra, a to kóžde lěto? Tam je jeno móžne, wozny a kony a wožokly mčž, niz konje a wulki šłot, kajkiž mamy tudy w našchich bohachch hřódžach.

Tuž dyrbimy wulke, rjane Bože domy a wulke šwony mčž a wulku džakownoščž. Wšchetož wulke ęu džitwy Božeje dobroty nad nami w našim kraju. Šamjen.

Žnjowy fěrlušč.

Š i ó ě : Kak je Bóh jara dobročžitwy atd.

Wny ęmy w tajim čařu žitwi,
Sdžež ęo žně domkhowaja,
Sdžež nam Bóh Anjes dobročžitwje
ęswoje dary wudžela.
Boža hnada, ta nam ę nowoh'
Krařne dary podawa,
Sdžž nalěto běščhe dolho
Kšětro wulka mokrota.

ę našchj mozu njemóžachmy
Žane štwjelzo naroščž dacž,
Sdžž ęo runje ęrózowachmy
Wola derje wobdžekáč.
ę kař ęo tón jara moli,
Kžž ęo špuščžža na řebje,
A ęo jeno hnój na poli
W š d y i t k o čžinicž jamóže.

Božo řnježe! w twojej mozy
Njebjo, jemja, wšchitko je;
Wodarmo ęu našchj ęrózy,
Naščhe žnědomkhowanje;
Sdžž nam nětko twoja hnada
Tute dary njefdžerži:
Ach kař řrudnje tam wonhlada,
Sdžež ęo wšchitko wotpali.

ę ęo bžchmy wšchitžy rjenje
Boha ęa nje řhwalili,
A bjes džakowanja řenje
Kšlěb wšchař do rta njebrali,
Bohaty tak, kaž tón řhudy
Nječ je Bohu džakowny,
Dokelž žadny džen my tudy
Bjes řhlěba bžčž njem'žemy.
Ty pak, Božo, špoščž, hdžž mamy
Njane žně dom do bróžnje,
ęo je wšchitžy wužiwamy,
ę twojej čžščži džakownje. —
Nječ tež wot nič dany rady
Kšhudy bratram we myř,
Dha čže Bóh nam šařo ę hnady
Žohnowáč, šchtož řnjemy.

Klufsch.

Měřtna, na kotrychž je pschi ęprewi našcha wječ natwarjena, bčhu hižo psched wjaz hač dwaj a ęoř tyřaz lětami řhdleščžža ęa čžłowjekow. ęa to ęwědcža řudobja, kotrež buchu njedalofo Klufšcha ę wječzoru pschi drosy do ędžarow namakane. Tu wurynwaja. Tute džela wodži pschedřhda „šjednocženštwja ęa anthropologiju (ludowěda) a ęrastawšny w Budyřščinje“, řn. med. rada dr. Herbach; ę džela je tež řam wuřonja. Bčhu tu hetwař hižo čžasčžščho urny abo ęopjelnižy pschi woranju namakowali, w lěčze 1913 wurjedžechu pak tu Budyřščinščy njefščhe wurynwanje. ę tuthy řuněř lěřa ęokracžowali a ęu tu tš njedžele po špochi ryl. A njefřu bjes wušščha wostali!

ę twara a ę barby ęopjelnižow a druhich namakanjow špójnajesch, ęo ęu to tam rowy ę lět 800 hač 500 do řhr. n. ęo a tamne ęokajuje je wšchelakim hiščžze dale wróčžo do šarsščeho čžařa.

Něřkle pschipowjedaja tu šwony ę wěže, ęo bu luby řobupučžowat, kotryž bě ę nami duzy po tutej šemi, wotřal šwořany a šwonja njebješki trořcht do řrudženyčch wutrobow; tehdy njefřu tu žane šwony šwonike. Něřkle mašč řředki, ęo domobaráč řhoroščow, kotrymž bčhu tehdy čžłowjekowo bjes wšchjeje ęomozhy ęočžžnjeni. Kěřko hórřeho čžerřjenja je drje to tehdy čžłowjekow druhdy pschekhwatařo? — Tola to ęokajuje nam rowy ę ęopjelnižami, ęo ęu štaw ęwójbow tehdy se řwěrnej luboščžu nješřobu šwjajane byř. ę kajřej řwěru ęu ęwojich morowych čžščžili! W ęrjedawščich čžařach řemřěnych čžščžuju, njefřu ęo rowow tutnych dótřali ale pschezo nowe měřtna ęa rowy pschihotowali! Kak dalofo a šchěrofo je drje tute štare Klufšchanške ęohřebniščžžo řahařo!

Rowy ęu do rjadow řrjadowane, njech tež niz pschezo ęojenař dobrym wotměrjenju; jedyn je wot druhého na 3 metry řdaleny. Wopjelnižy ęu šwjetščha rořkóčžene a dyrbja ęo ę wulkej ęrózy hromadu štajecž; řdžela ęu ę kamjenjemi wobřadžane a tak šchitane, ę džela niz. ę teho řměšč řnadž ęokudžowáč, ęo je ęo tehdy nješ wobydlerjemi tutnych měřtnow, kotřž ęu ęopowšchitkownym mēnjenju ę ranščho-južneje ęurophy řem pschicžahnyřli, pschemēnjenje štařo: jedyn šplah řnadž wopušščžči řrajinu — njenje abo bóle dobrowólne — drugi ęo tu řakřdli.

ęo, šchtož ęu nam tute Klufšchanške wurynwanja noweho pschijnješle, je to, ęo ęu tute rowy tu bohate na namakanach; tak nadenđžechu w jenyh rowje řamo 25 ęóđlanščich řudobjow a 2 hłownej řudobje (urnje ęa kóščze). Jedyn row wušnamjenja ęo psches řwoju wulkoščž a řwoje wuhotowanje. ęo wšchēm řdacžu buchu we nim ęokhowani — na to ęokajuje řawořtani.

foszczow — jedyn muž, jena žona a dvě dšesczi; ſu drje to jara czeſzczeni a woſebni ludžo byli; ſu ſnadž pſchi nſkajkim njeſche- czeſkim nadpadže, ſnadž pſchi nſkajkej ſakhadžazej fhorofczi nablju ſmjercož poczerpili. Woſebije ſajimaze je to, ſchtož bu tam nimo popjelniſow namakane, — a to pokaſuje na to, ſo bſe tuta ſwójba tež bohata na wobſedžeńſtwje, — mjenujzy jena kamjenitna ſefera je stareho czaſa (ſ kamjenoweje doby), jedyn pierſchczen ſ bronzu a nſkajki grat je želeſa, wo kotrymž hiſchcže žyle nje- dža, ſ czonu ſu jón trjebali. — To ſu drohotne poklady ſa tehdomniſche wobſtejnoſcže! —

To wſchitko ſu dopokaſy ſa to, ſo bſchu tuczi cžłowjeſtojo žiwi w pſchhadžazym czaſu mjes pſdnej bronzowej dobu a mjes doroniſkej želeſnej dobu, ſ druhimi ſłowami w tych prjedy na- ſpommjennyh lſtſotkach 800 hačž 500 do ſhr. n. Želeſo bſe tehdy hiſchcže nſchto žadne. —

Botweſcže ſ dawnych czaſow! Prōzujemy ſo, ſo bychmy ſo bóle a bóle jeſnali ſ waſchnjom a ſe žiwjenjom cžłowjeſtow tutych a druhich czaſow, kotrež ſu dawno ſajchle. We wſchelaſim naſtupanju ſu tute ſluſchjanſke wurymanja ludowſdu a wucz- bu wo ſtarožitnoſcžach ſa naſchu Lužizu ſpſchowate.

Nam, cžłowjeſtam tutoho czaſa, maja wone to doprajicž, ſo bſe hižo tehdy luboſcž ſwójbnych mjes ſobu nſchto ſwajate. Kaſ haſle drebimy to my, kotrymž ſo, kaž nihdže druhdže, ſ ſch- ža luboſcž ſwajata jemi, ſa tym ſtačž, ſo bychmy byli bóle a bóle poſniſchi w luboſczi jeneho ſ druhemu a taſ twardi Bože kra- leſtwa!
R. S. (R. W.)

Stochholm.

Wſchitzy, kiž ſu ſo na „ſwſetowej konferenzu ſa do ſtutka ſtajene ſchſcžijanſtwa“ wobdžſili, maja tón ſačžicſcž, ſo bſe to wjele ſwſejene, tutón ſjſd ſwſačž. ſchtož to do ſchſcžija- niſkich wſruwſnacžow, wſnjjednocženſtwa na ſwſcže je, to bſe — wuwſata je jenicžy romſko-katoliſka zhrſej — ſwſjich ſa- ſtupjerjow do dalokeho hlotneho měſta poſnōžneho ſchwedſkeho kraleſtwa pſklato. Wſchſe te mjena wobdžſelnych krajow, zhrſ- wjow, woſobow buchu ſwſeru ſapſkane; to je maſa ſtawſna zhrſwſjow ſama ſa ſo. Se 37 krajow žyleje ſemje, ſe 123 wſche- laſich ſchſcžijanſkich zhrſwſjow a nabožnych ſjednocženſtwa wo- bſchu tam pſchſchwatati a to 16 patriarchow, arzbſkſow, archi- mandritow, metropolitow, 21 prezidentow wulſkich zhrſwſ- ſkich ſaſtupjerſtwa wo wſchſnoſcžow, 51 biſkſow wo jenaſ wſkoſ ſtejaznych wjednikow zhrſwſjow, wjažy hačž 50 profesorow a nimo toho ſtatni ſaſtojnižy, politikarjo, ſejmſzy wotpſklanžy, prawſnižy, duchowni ſe wſchſch možnych ſaſtojniſtwa wo.

To ſwonkowne bſe nadrobne pſchſchotowane a bſe wulſotne wot ſapocžatka je ſwſjatočnej audienzu w kralowſkim hrodže a rjanej ſwſjatočnoſcžu na radnižy hačž ſ poſlednej wotſhadnej ſhromadžſnje w kraſnym ſalu hſbrſkeho hotela pſchi rjanej režy. Hoſpodliwoſcž ſchwedſkeho kraleſtwa je byla wulka a woſchewjaža.

Woſebity wuwſnam konferenzu bſchu pſchſchitomni ſaſtupjerjo orthodoſſkeje wo grichſko-katoliſkeje zhrſwſje. Wſchudžom, hđžež ſo w ſwſjich ornatach — ſwojej woſebitej ſaſtojniſkej draſcže — poſaſachu, buchu wobdžſiwani a ſa jich Bože ſlužby nje doſahaſche nihdže rum.

Wo Romje njeje ſo ničo řečžalo. To bſe ſnamjo ſnutſkneje ſhſnoſcže a možy. Pſtachu wo wobſedžeńſtwje, kotrež ſami mě- jaču a kotrehož bſchu ſebi wſcži, pucž ſ ſjednocženju a ſ ſjedno- cženſtwa a njetrebaču džiwočž na tyh, kiž hinaſ ſtejaču a na pſchecžiwu ſtejaču.
(Poſtracžownje.)

Zhrſej a ſtat.

Nſmſki kanzler Luther bſe ſa konferenzu w Stochholmje pſchſednoſchſ pſchilubil. Politiſke połoženje bſe ſadžeſwalo, ſo tam dojedže; ſwſj pſchſednoſchſ paſ je pſklat a ſaraſ Le Seur je jón pſchſed ſhromadžſnu pſchecžital. ſačžicſcž bſe hſubſi, je dohſi czaſ, ſo je ſo jedyn nſmſki kanzler — ſ wuwſačžom dra. Micha- eliſa — taſ dorajne ſ ſchſcžijanſkemu ſtejniſcžeju wuwſal. Mjes druhim wupraji ſo taſle: „Wjele bóle widžu ſa w Stoch- holmſkim ſjſdže tež tu ſwſetowu konferenzu, w kotrežž ſo rumje ewangeliſke ſchſcžijanſtwa, w kotrymž ſym ja wotroſtl a w ko- trymž ſym ja žiwy, prōzujemy wo wužſche ſjednocženje.“

Konferenza w Stochholmje je nimo. Piſche ſo wjele wo njej, tež woſebije wo tym, hačž je tutón ſjſd ſchſcžijanſkich zhrſ- wjow žyleje jemi — ſ wuwſačžom romſko-katoliſkeje — wu- ſpſcha měi wo niž. Doſpoſnje wo tym roſkudžicž, njeje w tu ſhwiſlu možno; wo tym czaſ roſkudži. ſ roſkorje a roſpad- njenju konferenzu paſ njeje doſchlo, kaž ſu ſo to cži jeni bojeſi, cži druſy ſebi pſcheli. ſchtož je w tu ſhwiſlu ſhſchecž, je mſnjenje, ſo je tuta konferenzu rjany dohſtl a poſtup. Bſh to daſ! — ſwſetowa konferenzu je ſo ſ wobſchſernym a ſ doſkadnym a ſ wulžy wážnym pſkſtwa woſrocžila na žyle cžłowjeſtwa. Tuto džemež tež w naſchim ſopjenku podacž, niž žyle na dobo, ale po kruhačy. ſ njejo ſpſnajſch ſdobom, wo cžo ſo tam wo Stochholmje jednaſche, wo cžo ſo to do žyla nětkole jedna ſa jenoſliwe ſchſcžijanſke zhrſwſje kaž ſa jenoſliwego ſchſcžijano.
R. W.

Studiendirektor Petri-Bochumſki bſe ſo wo wſchſich pičej rjadownjach tižoch ſchulow wſchelaſkeho porjada napraſchowaſ, kotre hodžiny byle ſchulerjam a ſchuleſkam najluſſche. Piſchi tym naſhoni, ſo bſe to nabožina a ličenje; w rjadownjach ſa hſlžow bſe jich nſchto maſo wjažy ſa ličenje hačž ſa nabožinu, w rjadoto- njach hſlžow nſchto wjažy ſa nabožinu hačž ſa ličenje. Wot- pokaſali bſchu nabožinu mjes hſlžami 3 a mjes hſlžami 2 na ſto. Wſcho dohromady wupraji ſo ſa to, ſo maja nabožne ho- džiny ſa najluſſche, telko dšeczi, telkož bſe ſo wſcho do hromady ſa hodžiny nſmſkeje řečže, ſtawſnow, ſemjerpſka, pſchſchodopſka, pi- ſkjanja, ryſkowanja, ſpſwanja a turnowanja wuprajito; potajkim je to hſbrſka pſchewaha ſa nabožinu a drje ſdobom dopokaſ ſa to, ſo ſu na tamnych tižoch ſchulach dobre nabožne hodžiny. ſ po- wſchſitkownje je tole ſa jich wjele nſchto ſ roſmyſlowanju!
R. W.

Wſchelle ſ bliſka a ſ daloka.

W Lubiju ſhadžowachu ſo 5. a 6. ſeptembra lužſižy poſau- niſtojo, ſo bychu wotmſli ſwſj prſni ſwſjedžen ſornjo-lužſſich poſauniſtow. Bſe ſo jich tam rjana ličžba ſhromadžſka, tola niž wſchſitzy; tu a tam, taſ w Budſtežach, bſchu žnjowe džaſne ſwſjedženje. Tohodla drje ſo w pſchſchodže tutón ſwſjedžen wjažy w tutym naſymſkim czaſu nje wotmſje, ale mjes jutrami a ſwſjatkami. Wuhotowane ſe ſwojim wobſchſernym programom je ſo derje poradžil, hđž njedžiwachy na to, ſo wjedro nje- jeſche a ſo tohodla wječzorny wuſtup poſauniſtow ſo ſ popoſdni- ſchim ſjednocži; a tež tuta hſowna ſhromadžſna njedželu popoſ- dnju nje mſžeſche tohodla na „Wjedowej ſtudni“ byčž, ale bſe dele- kačy wo wulkej zhrſwi. ſchtož paſ naſchi poſauniſtojo poſticžichy, bſe dobre a rjane a poſbſhaze. Najrjenſche žyleho ſjſda bſe drje ſwſjedženſka Boža ſlužba njedželu dopoſdnja wo wulkej zhrſwi, kotruž wulka ſyſka ſemſcherjow ſ Lubija a ſ druhich woſadew pſelnjeſche, nutrnje ſedžbujo na poſticženja poſauniſtow a na prſdowanje ſararja Stamma, Wſſbrſkeho. Njech je žyly ſwſje- džen ſ trajazym žohnowanjom ſa naſche ſhory poſauniſtow kaž

ja wšech tých, kotřiž su žebi křesťuše a spěwy nřz jeno do wušchow, ale teŝ do wutrobow piřtač dala. Pořaunistojo nřech piřchězo bóle spóřnaja, jo řteja nřz jeno w řlužbje jenotliwěje wořadny abo jenotliwěho towarřtwa, ale jo řu řdobom w řlužbje Jeřuřa, jo maja miřionřřti nadawř, řaŝ to krajny pořaunřřti miřchř farar Adolf Müller-Drjeŝdžanřřti w řwojej rěči wořebje wušběhny, nam podawajo piřchělad wo řtawřřnje pořaunřřch řhorow Saksřeje. Hđeŝ řo Boŝe řłowo wjazy nřeczřta, hđeŝ wjazy do Boŝich řlužbow nřehodŝa, hđeŝ duchowny a do řpła řřchěřčřjanřřtwa wjazy piřchřřtupa nřma, tam móŝe pořaunřřti řhřr tola hiřchěŝe něřchto wušřtřkowacŝ — a je to teŝ huřto, — piřřtajo naboŝne křesťuše do wušchow, wutrobow, řwědomřow. A drje řak něřotra řtrjerdnřena wutroba je řo řmjehčřřta, hđyŝ to nředŝelu rano abo hewar pořaunřř janyřeběhu křesťuřch, kotřyŝ něhdy luba macěřřka řpěwala a wučřřřta řpěwacŝ, kotřyŝ řak bě we wutrobje a řřwřenju wotnřjellnyř, dořelŝ bě tam piřchěwřele řwěřneje hary a hrěřchneho juřřa. řaj, řhorř pořaunřřřow maja miřionřřti nadawř Jeřuřowř! A tuřon wuřonřecŝ, budŝe řim halle potom prawje móŝno, hđyŝ řo řestřpaja do řpła. Tuŝ nřech to, řchtoŝ řak řjenje řapocřřane, řo řěřnje rořwřje a wuwřje! řarar Adolf Müller, řř teŝ řam — a ř nim jeho řhnojo — wuměřřy piřřa, je řa řpřu Saksřu wubjeryny wjednřř, a řa nřřchř řuŝřřu mamy ř řararřom řtanřřom, nřřchřm řsynodalř, a je wučřřřom řawořřom řekřřom-Buřecřřanřřřm prawejř wjednřřřow nřřchřch řhorow. Nřech řo něřřto teŝ hiřchěŝe wjazy wořadnow abo towarřřowow mřodnyř hřłřow řnuŝř, řebi wutworicŝ řhor pořaunřřřow! To nřewořřtanje řarčřřčře břes řohňowanja ani řewořřadu ani řa jenotliwnyř ani řa wěŝ řnřjeřa Jeřuřa! A tu je řřladnořčř teŝ řa řch, kotřiŝ hředŝa řak abo hřnak dořřy řřuff čřřnřčř a řebi řřwřny pomnřř řtajičř, tuřon wotřohlad do řřuffa řtajičř. řubřř řam řa drje pořaunřř, tola řadřny řhřr — wjazy; wřpřaji řo wěřřa nadŝřřa, jo ř tuřřm řwřjedŝenřom tu nřřřtanje nowy řhřr. A. W.

W řerne we Weřřřalřřej řu „řhřřni bibliřřpřchěpřřowarřo“

Njedŝelske břesadowanki.

Za pěkne mjenře a wjetře dŝěči křesčřanskich řarřřch.

Podawa Arnořř řerbo mil.

XXVIII.

1. Złamane řlubjenje.

„Janko“, je mačěřřka jenoho dnřa wołala z kuchiny na swojeho řynka, kiŝ wonka hřajkaře.

„Janko! pój mi nanosřř drjewo do kuchiny!“

„Hnyřom pőndř, mačěřřka“, wotmołwi řank, ale tola hřajkaře břez řarosčě dale. W mačej khwřley běře řapomnřř, řřto je mačěřřey řlubřř. Tuta dyřbřeře jeho řnowa, a to kručřřo dopomnřř na jeho řlubjenje a prařeře, zo druhi křóč wěřčě so pukow nřezmřnje.

„Nřechu“, prařeře mačěřřka, zo by z řebje wurořřř nřepořřušny pačol. řa wřřřtko to dořre, řřtoŝ řa z nanom řa řebje čřřnřomř, byla by řwoja nřepořřušnořčř za nřaju řle wotřrananje.“

řankej běře řel, zo nřeběře řčřnřř, řřtoŝ bě řlubřř a přřřřtřpi k mačěřřey ze řylzoyřřymaj wóčřřomaj a přořeře wo wodačě.

Lube dŝěčatka, řa řuta mačěřřka ze swořřm dŝěřčřom, řak čřřnřeře Břh luby řnřez z řřarřelskim řudom, dořelŝ běčřu swoje řlubjenje k nřemu řłamall. Nřezłamajčě řenje swoje řlubjenje k bliŝřemu — čřřm mřenje k řohu.

2. Hdyŝ wón je z nami.

„Haňŝka řara wobřladnřwře rěči“, prařeře hořea wo swojey přěčelcy, „řenje nřejřřm wot nřejje řřřřřala nřelř-

řa řwěřřnu řchřlu wušřřpřřřř! řole nřech řebi řóŝřny řpomjatkřwře a ř tonu to dailře, jo řu to čřřnřř w „řerner Volkszeitung“, řokraŝ je řozřaldemokratiřřka; ř dořom řu w tuřej nowřnje řřarřřchich namořřwřelř, dŝěčřř do řwěřřneje řchřle, ř. r. do řchřle břes naboŝřřny, řłacŝ. A. W.

Damařřus, nam ř bibliře derje řřate mřěřto, břřwa něřřřole wřele nřjenowane. Wofolo nřeho howřři wřřna. řud řruřow je řo piřchěčřřwřo řřarřowřřam řběhnyř, dořelŝ nočřřwřře řřch nadřřnřeŝřřwřo řnřeřčř. řruřojo řu přečřa řřarřowřřow nřřřad řbřřř. — řomřřna řruřow je řraj řřbanona a Antřřřbanona; to je ř polnoŝy wot řřidowřřřchřo řřaja; řřch rěčř je arabiřřka, řřch naboŝřřna je řměřřřř ř řřchěřčřřjanřřřchřo, řřidowřřřchřo, moħamedanřřřchřo a pōħanřřřchřo. řřu něhđe 100 000 duřřchow řřřřni a polni hřřny piřchěčřřwřo hřnak wěřřřazřřm. Wot řěta 1840 řem řu wořebje řřwarowni nřepřchěčřelřo řch řak mřenowanyř řaronřřow, řokraŝ 1860 nřmalle wřřchřch mōřřchřu. řaronřřojo řu řřara řřchěřčřřjanřřřka řelřta, řokraŝ drje řo 1445 banněř pōdečřřřny, řokraŝ řak řa hewar wřřchelare wořebřřřořčě naboŝřřneho řřwřenja; čřřeřčřřřa wořebřřřch řřwřřřch, řak teŝ jeněho řaronřřa, pō řokraŝ řo mřenřřa; řřch arřřměřřchňřř řřđřř w jenřřm řřbanonřřřřm řłōřchřře. řruřřam řu wotđŝěle ředunow na pomōŝ piřchřřchře. ředunřřojo, ř. r. wobřřđřelřo pūřčřřřny, řu hiřchěŝe wofolo čřřahaze řřłabh řarabiřřeje (nomadojo); řřch wěřa je moħamedanřřřka abo řřřam. řak maja řřarřowřřejo w dweřřch řřajach řřwarownu bēdu, we řaronřřo a w řřřřřřej, řaŝ řo řraj ř ranju wot řřłubjeněho řřaja mřenřře.

řřřřřřř.

ř. w ř. Wutrobny dŝřř řa pōŝřřřř! řa pūčřřwřanje wřřch dořre! řořřpřawř wo řřěřđe řa „řomħaj Břh“ tola wěřčě dořřamř. Wřřřřčř, řarar.

ř. w ř. řa 16. pō řř.

17. a 18. p. řř. řchřř? přořřchř wo dořřř. Wřřřřčř.

řamolwřř ředaktor: řarar M j e ř w a w řuřčřch.

boŝneho řłowa. Hdyŝ wona rěči, řda so nam, zo řebi wona mřřřř, zo Jeřus řhřřřřřus na nřu pōřřłeha w pōđłanřkej řřwřje.

„řenje“, prařeře řa, řokraŝ na nřu pōřřłehaře, „mřřřř řo. řnřaju řu derje. Nřemřřřř, zo je jeje řnřez w pōđłanřkej řřwřje. Wona řebi mřřřř, zo je řunje w řej řřwřje, hđeŝ je Haňŝka.

Kak by bylo řjenje, hdyŝ bychmř řebi teŝ předřřajowřali, zo řnřez Jeřus je z nami wo řřwřje a řřřřřř a wřđřř nas. řak wřele bychmř nřerřekřř řřtoŝ rěčřřmř. Mnohu wěč nřebřchmř wuwřjedřř, hdyŝ bychmř řu pōđčřřřř Boŝemu woku.

Mřřřřčřka, zo je řhřřřřřus nam pō přawřey, nřech nam řřřřřř za řpřnadlo mřřřř, řłowow a řřkřřow!

3. Wčěrawřa nřeluboznořčř.

řurk nřeměřeře řadneho wabjenja k hřajkanju. řarka nřemōŝeře to hnyřom rořřmřř, ale hdyŝ řoho přawje k tomu nučěře, řřewř řř skōnčňne swoje pōřajňřřwřo.

„řanka řačřwřaře so někak řanřena, hdyŝ so hřomadŝe wukħodŝowachmōř a dyřř mř do khřřbjeta.“

„Ale to je so řřalo wčěra“, řřekny řarka.

„To so wě, zo běře to wčěra“, prařeře řurk, „ale to na wěcy nřřo nřepřeměni.“

„Ach, řa řřajňne řajke wěcy řačřřwřam“, řřekny řarka. „Wěř, wono je wřele wřajey řěpřřch wěčow, kotřeŝ mamy řebi řpomjatkowac.“

řurk so řasmřřa a řřekny: „Mřřřř, zo mař přawje“, a pūřčřř so do hřř.